

UNIAREA POPORULUI

ABONAMENTUL:

Un an . . . . . 180 Lei
Pe jumătate . . . . . 90 Lei
In America pe an 3 dolari.

Iese odată la săptămână

Adresa: „UNIAREA POPORULUI“, Blaaj, Jud. Târnava-mică
Director: ALEXANDRU LUPEANU-MELIN

ANUNȚURI ȘI RECLAME

se primesc la Administrație și se plătesc: un șir mărunț odată 5 Lei a doua și a treia oră 4 Lei.

In vârtejul alegerilor.

Intreagă țara în fața urnelor. — Lupta cea grea se dă între roată și prăjină. — Poporul din Ardeal s'a prezentat la alegeri însuflețit, cuminte și brav, ca întotdeauna.

Când scriem noi acestea șire țara întreagă fierbe de vuetul alegerilor. Cetățenii de toată mâna, dela vlădică până la opincă cum se zice, stau în fața listelor de candidare cu pecetile în mână, întrebându-și sufletele, care semn să-l scoată ales?

Poate nicicând, dela România mare încoace, n'am avut alegeri mai înverșunate ca celea de acum. Cârma țării o are în mână guvernul Brătianu, care se trudește în tot chipul să rămână, și după alegeri, acolo unde se găsește, la frânele puterii. Partidele din opoziție spun, că această putere nu li-s'ar fi căzut liberalilor, căci nu au alături de dânșii voința țării. Ei nu sunt iubiți de obștile celea mari și s'au ridicat acolo fără să fi fost doriți.

El foarte de înțeles deci, că liberalii se silesc din răspuseri să dovedească Regelui, că țara îi vrea și că pot să-și câștige voturile de lipsă pentru a putea cârmui. Opoziția vrea să-i trântescă, dovedind contrarul. De aici marea încăierare, de care clocote acum țara întreagă, dealungul și de-a latul.

Cum stau taberele?

Din celea de mai sus vom înțelege ușor, că deoparte stă *tabăra guvernului*, adică cea liberală, având în mână toate frânele administrației și porunca, iar de alta *opoziția*, adică partidele rămase pe dinafară de guvern. În tabăra opoziției, partidul cel mai puternic și mai temut de liberali este *Partidul Național-Tărănesc*, condus de dd. Iuliu Maniu, Mihalache și Alexandru Vaida-Voevod. Tăria acestui partid o știu și au simțit-o de mult și liberalii. Dovadă silința cea mare, pe care și-a dat-o însuși d. Ionel Brătianu să-l apropie pe d. Maniu de dânșul. Această silință a mers chiar până acolo, că marele și vestitul șef al liberalilor, fost de-atâtea ori ministru și conducător al României, mai bătrân și de ani, mai bogat și mai încrezut în puterile sale, n'a pregetat să coboare dela conacul său boeresc dela Florica și să se ducă la d. Maniu, să-i

facă văzuta și să pertracteze asupra unei înțelegeri între celea două partide. Iar când nu s'au putut înțelege, guvernul Știrbei a trebuit să-și dea mulțămita și cârma a luat-o în mână d. Brătianu, ca să facă dânșul alegerile.

Deci lupta în alegerile cari sunt în curgere acum, se dă mai ales și cu multă înverșunare, între Brătianu și Maniu.

Celealalte partide din opoziție sunt mai neînsemnate ca putere decât partidul național-tărănesc și nici ele nu-și fac prea mari nădejdi de vre-o izbândă însemnată.

Căci cine mai este în opoziție?

Averescanii abia s'au putut hotărî să-și pună și ei liste. După ce le-au pus, pentru cinstea steagului cum se zice, nici nu se sfarmă prea tare să-le și scoată, că-și simt balamalele slăbite.

Dl Nicolae Iorga are ce-i drept oameni credincioși și însuflețiți, dar puțini, că unii dintre ai săi s'au „fripturi“, dându-se cu puterea.

Cuziștii sunt ruși în două tabere și au pierdut mult și din vaza ce-au avut-o pe aiurea. Ei sunt ca o oaste, în care a intrat dihonnia, fără comandant și fără o comandă.

O altă tabără ar fi a *Socialiștilor*, însă aceștia sunt puțini și n'au oameni decât doar între muncitorii de pe la orașele mari. De ei nici nu s'a prea auzit înainte de alegeri și listele lor sunt umplute cu nume prea puțin cunoscut, ori de loc. Aceștia mare brânză nu vor face în alegeri.

Mai sunt cu liste așa numiții minoritari, sub cari sunt a se înțelege Ungurii și Sașii din Ardeal.

Aceștia s'au socotit acum și s'au înhăitat laolaltă și vreau să-și scoată listele lor. Mirarea este de Sași cari învățați până acum tot la cioclan, s'au putut și ei hotărî odată să fie în opoziție. I Și-au luat tovarăși pe Unguri, cu cari s'au

regăsit iarăși după ani de zile, de când Ardealul era sub puterea lui Tisza. Că minoritarii și-au pus liste deschilinite bine au făcut; cel puțin nu vom mai vedea priveala de sub averescani, că honții și săcuii să aibă precădere la urne și să ne poarte pe sub nas steagurile lor roșii-albe-verzi, ca în alegerile trecute. Năcazul e numai, că noi Români fiind împărțiți în tabere dușmănoase, se va întâmpla să ne infunde listele noastre și să iasă ai lor. Sunt județe unde vom putea vedea și drăcia asta.

Acestea sunt taberele cari stau azi față în față lângă gheretele de votare și se luptă pe capete să-și scoată dreptatea din peceti și din voturi.

Unde pâraie funia?

Funia, de care ține la un capăt d. Ionel Brătianu cu tabăra sa, de celalalt d. Maniu cu național-tărăniștii (roata), este întinsă peste măsură. Corzile ei s'au lungit și s'au subțiat, pâraie, gata să plesnească...! Asupra acestei imputeri sunt îndreptați ochii țării întregi. Aici e lupta cea mare. Care pe care? Prăjina sau roata?

Cu câteva zile înainte de alegeri, foile dela București au publicat o lungă scrisoare a dlui Maniu, care făcea răspunzător guvernul pentru poruncile date jandarmilor de a ajuta biruința semnului liberal. Dl Maniu publica chiar din cuvânt în cuvânt rapoartele făcute de unii căpitani de jandarmi, ca răspuns la ordinele primite dela comanda lor supremă.

Publicarea acestor rapoarte a făcut mare valvă în țară și d. Duca, ministru de interne, strâns cu ușa de d. Maniu, a și scos din slujbă pe mai mulți prefecți de județ și căpitani de jandarmi, făgăduind lăsarea slobodă a votării. Cu toate acestea făgăduieli însă, de prin țară curg într'una telegrame la București, că jandarmii și oamenii administrației înfrică alegătorii, să nu voteze pe placul inimii lor.

La Cahul, în Basarabia, jandarmii cică au tras focuri de pușcă asupra candidaților național-tărăniști, iar în multe părți ale țării, chiar și în Ardeal, s'au întâmplat bătăi cumplite. Dl Ștefan C. Pop telegrafiază dela Arad, că oamenii partidului național-tărănesc din comuna Chișinău au fost chemați la prefectura din Arad și bătuți până la sânge de jandarmi. Tot așa telegrafiază și Ion Pelivan din Orhei, unde jandarmii au bătut chiar în fața prefectului pe asistentul

partidului național-țărănesc, pentru că împărțea tipăriturile partidului.

În județul nostru, al Târnavei-mici, au venit oamenii de pe Secaș și s'au plâns că prin satele lor a umblat doftorul de circumscipție și a încuiat comunele pentru boale lipicioase. Oamenii sunt năcăjiți peste măsură și s'au îndârjit și mai tare pe lângă roată.

Poporul din Ardeal.

Incolo, auzim din toate părțile Ardealului, că poporul este cu d. Maniu și cu roata, care va trebui să aibă o mare izbândă. În județul Târnavă mică, candidații partidului național-țărănesc au fost primiți pretutindeni cu flori și cu călăreți. Dl. Coltor, d. Bianu, d. Macavei și toți ceilalți au fost purtați pe palme cum se zice. Inima poporului nu se poate încuia nici cu fâgăduieli, nici cu amenințări.

Așa stăteau lucrurile, în dimineața zilei de alegeri, Joi în 7 Iulie. Ce va ieși, vom povesti în numărul viitor.

O vorbă la inimă.

În aceste zile de grele frământări și de patimi deslănțuite, nu vă lăsați târați de mânie, nici de ura care înarmează mâna. Puneți pecețile unde vă trage inima și cugetul vostru curat, că votul este lucru mare, dela ele atârna binele vostru și al țării. Stați pe lângă cei de cari vă leagă sufletul și nu căutați nici îndreapta nici în stânga. Dar fiți oameni de pace și nu ridicăți mâna în contra potrivnicului, ca să nu aveți de lucru cu jandarmii sau cu armata, că încăierările sunt primejdioase și pentru țară și pentru dreptate.

Iar dacă vă întoarceți la ale voastre, nu vă dujmăniți, nu vă urâți, că ceice s'au purtat rău, destulă pedeapsă au, simțindu-se că au mers pe căi lăturalnice.

Să arătăm că poporul nostru este popor de rânduală și știe să-și elupte drepturile cu demnitate și cu trezvie.

Apostolul Duminecii.

Duminea sfinților Părinți (17 Iulie 1927), — Tit III. 8-15.

Tit, căruia îi adresează sfântul Pavel epistola aceasta, a fost de obârșie păgân, și încă de pe insula Creta. Se vede că și pe el, ca și pe Timoteiu, sfântul Pavel l-a întors la învățăturile Domnului Hristos, și tot el l-a și botezat, de aceea îl numește pe Tit adevăratul fiu după credința cea de obște. (Tit I. 4).

Se vede că Tit i-a fost de mare ajutor sfântului Pavel, de aceea îl numește la II. Cor. 2, 12: »Tit, fratele meu«. Tit a fost un om foarte cucernic și de o viață sfântă, și a păstrat curătenia sfântă până la sfârșitul vieții sale, dupăcum ne arată sfântul Ieronim. De aceea l-a făcut sf. Pavel arhiepiscop al Cretei și al insulelor încunjurate. El a predicat și în Dalmația, apoi s'a întors în Creta, unde a murit în vârstă de 94 de ani.

În epistola de față sfântul Pavel îi arată cari sunt datorințele unui episcop și păstor. Epistola aceasta este mai scurtă decât cele scrise către Timoteiu, fiindcă Tit era mai bătrân și mai bine umblat în lucrurile bisericesti decât Timoteiu, care era încă foarte tânăr.

Epistola aceasta a fost scrisă înainte de prinsoarea sfântului Pavel, fiindcă în ea nu se amintește nimic despre prinsoare. În anul 64 după Hristos sf. Pavel merge la Efes, de unde a cercetat și orașul Colose. Din Efes a plecat în Macedonia, până la Corint. În anul următor sf. Pavel se

întoarce iară la Efes, de unde cercetează insula Creta, dar nu stă mult, ci pleacă la Milet. De aici merge la Troa și la Corint, și de acolo scrie el epistola aceasta. Iarna o petrece la Nicopole, iar în anul 66 merge la Roma, unde este întemnițat și, în anul următor, omorât.

* * *

Fiule Tite, adevărat e cuvântul, și vreau ca acestea să le întărești, ca să poarte grijă și la fapte bune să se nevoiască ceice au crezul lui Dumnezeu. Acestea sunt bune și oamenilor de folos.

Cuvântul pe care ți-l-am spus mai înainte, — despre bunătatea lui Dumnezeu față de noi oamenii, despre mântuirea noastră, despre nădejdea într-o viață viitoare și veșnică — nu este poveste, nu este nesigur, nu este dubios asemenea învățăturilor păgânești și jidovești, ci este adevărat. Chiar de aceea vreau, ca toate cele spuse de mine mai înainte tu să le întărești în cuvântările tale, grăind despre ele cu toată hotărârea, ca credincioșii tăi, ceice au crezut lui Dumnezeu, să poarte grijă și la fapte bune să se nevoiască. Fiindcă adevărurile mari ale legii lui Hristos îl conduc pe om la o viață cinstită și virtuoaasă, predicarea lor este bună și oamenilor de folos.

Iară de întrebările cele nebune, și de numerii neamurilor; și de sfesile pentru lege te ferește, căci sunt nefolositoare și deșarte.

Sfatul acesta l-a dat sf. Apostol Pavel și lui Timotei în I. Tim. 1, 4 și II, 23. Păgânii și Jidovii obișnuiau adevărat să le pună creștinilor anumite întrebări, cari sau nu erau de nici un folos pentru viața creștinească sau apoi sunt de nepătruns. Sub numerii neamurilor sunt de a se înțelege înșirarea nemșugurilor unor Jidovi din Vechiul Testament, cărora le plăcea să arete că se trag din neam mare, dela Aaron ori dela David. Certele și sfesile pentru lege sunt acelea pe cari le făceau

Foița „UNIRII POPORULUI“.

Capra lui Rudi.

E bolnav rău sasul Rudi
Și din zi în zi slăbește;
Nici chiar doftorul din Sebeș
Leacul nu i-l nimereste...!
Unii-i spun să facă baie,
Alții să stea 'ntins la soare,
Ba muierea îl indeamnă
Să meargă la vrăjitoare.
Când, iată, aude Rudi,
Că din acel beteușug
Un român a scăpat teafăr,
Mâncă, bea, merge la plug.

Merge Rudi și-l întreabă:
— Ni crez, să îmi spui vecine,
Cum de te-ai scăpat de boală?
Acum văz că-ți merge bine.
— Cum să scap, ia uite leacul:
Am băut o vară 'ntreagă
Lapte proaspăt, muls de atunci
Numai dela capra neagră.
Și-am mâncat, vecine dragă,
Câte hoare aveam în curte.
Și pelin dela Pețelca
Intr'un an golii o bute...!
— Noa, asta nu-i lucru mare,

Zice Sasul meu voios,
Io cumpărăm și cinci capre
Numai să fie folos.
Carne face la min' Trenchen,
Este la el multe hoară
Și când gătam, mai aducem,
Din pădure pui de cioară.
Și cum spui că la Pețelca
Se capătă bun pelin
Mune trimitem pe șvager
S'aducă un bute plin.

Cearcă Rudi 'ncoace 'ncolo,
Prin orașe și prin sate,
Să cumpere capra neagră
Fără pată și cu lapte.
Dară capră, neagră toată,
Cam în silă de se poate.
Nu-i și nu-i, și pace bună,
Când Rudi cam năcăjit
Aude că drept la munte
Este-un sat ce-i zic Benic
Unde vin Mocanii Lunea
Cu oi și capre fătate
Și de unde-ți poți alege
Cum vrei: stearpă, ori cu lapte,
Merge Rudi, nu găsește,
Numai albe și târcate.
Ce să facă? Cearcă 'n Cetea,
Craiva, Ţelna și Intregalzi
Dară nu-s și pace bună
Făr tot albe și cu iezi...!

Un Mocan c'o capră albă
Iute 'n negru și-o vopsește
Și s'o vânză cui îi trebuie
Drept spre Sebeș se pornește.
Dimineața omul nostru,
Știți când soarele răsare,
Trecea cu capra legată
Prin oraș pe strada mare.

S'astrâng Sașii toți din Sebeș
Și care de care întreabă:
— Un' duci capra? — Iară alții
Iute după Rudi-aleargă.
Vine Rudi 'n fugă mare:
— Unde duci capra vecine?
Și de-o vinzi, ni crezi, și-o cumpăr
Și-o plătesc cum se cuvine!
— O aș vinde-o, spune omul,
Dar vezi capra astă-i dată
La un Sas din Șura-mare,
Pentru'o junincă fătată,
Care bolește, cum spusă,
De un an și jumătate
Și-i trebe o capră neagră
Să bea 'n toată ziua lapte.

— Dară uite, spui o vorbă,
Dă capra 'neoce vecine
Și io dăm la tine-o vacă
Cu vițel mare, ca mine.
Și plătim, vecine dragă,
Și drumu, cât vrei să cei!

Jidovii între sine când era vorba de tălmăcirea legii lui Moise. Toate acestea sunt nefolositoare și deșerte, pentru că nu se fac din dragoste, și tot ce nu se face din dragoste curată, este nefolositor și deșert.

De omul eretic după întâia și a doua muștrare te ferește, știind că unul ca acesta e stricat, și păcătuiește, fiind osândit prin sine însuși.

Ereticii sunt aceia cari nu primesc întreagă învățătura bisericii celei adevărate, cum ar fi la noi calvinii, reformații și pocăiții. Dacă te întâlnești cu un astfel de om, atrage-i odată și a doua oră luarea aminte la primejdia care-l amenință, și încearcă să-l aduci cu dragoste la credința cea adevărată. Iară dacă nu te va asculta nu-ți mai face de lucru cu el. Că doară faptul, că tu l-ai muștrat odată și de două ori, și cu toate acestea n'a voit să se pocăiască, arată că el cu voia s'a abătut la calea cea rătăcită și cu voia și rămâne în ea. După ce i-ai arătat rătăcirea lui astfel nu mai poate să se scuze cu neștiința, ci păcătuiește. El deci nu se mai poate apăra nici înaintea judecății conștiinței sale, căci și conștiința lui îl osândește.

Când voi trimite pe Artemas la tine, sau pe Tihic, grăbește să vii la mine în Nicopol; pentru că acolo am socotit să iernez.

Și de aici se vede, câtă grijă avea apostolul de credincioșii din Creta, îl roagă adecă pe Tit, să vină la el în Nicopol, pentru că acolo a socotit să iernez. Dar nu cumva să-și lase credincioșii fără păstor. Chiar de aceea să nu pornească până nu va trimite pe Artemas sau pe Tihic cari să-l înlocuiască în slujba sa de episcop.

Pe Zenas, știutorul legii, și pe Apolo de grab să-i trimiți mai înainte; nimica să nu le lipsească.

Zenas se numește știutorul de legi, pentru că înainte de a se creștina a fost egiptor sau cărturar jidovesc. Că cine a fost Apolo am arătat în mai multe rânduri.

Aceștia doi aveau să călătorească din Grecia în Alexandria, care era patria lui Apolo. Trebuind ei să se oprească în călătoria aceasta și pe insula Creta, Pavel le-a dat lor și epistola aceasta, ca să o ducă lui Tit. Sf. Pavel îi scrie deci lui Tit în epistola de față dusă chiar de el, să-i trimită de grab mai departe, adecă spre Alexandria, și să sârguiască a le da merinde și bani de drum, ca nimica să nu le lipsească, și astfel să poată călători fără zăbavă mai departe.

Și să se învețe și ai noștri a face fapte bune, când cere lipsa, ca să nu fie fără de roadă.

Poate vei zice, dragă Tite, că tu de unde să le dai lui Zenas și lui Apolo merinde și bani de drum, că ești om sărac. Întoarce-te către credincioșii tăi, spune-le că au datorința să ajute pe apostolii și slujitorii Domnului, cari numai pentru credincioșii lor trăiesc. E ușor adecă să te fâlești cu numele de creștin, iar când e la adecă, și ai prilej de a-ți dovedi credința și cu fapta, dovedești dinpotrivă că credința ta este slabă ori chiar moartă. »Căci precum trupul fără de suflet mort este, așa și credința fără de fapte moartă este«, zice sf. apostol Iacob în epistola sa catolică, la cap 2, stih 26.

Inchină-se fie toți ceice sunt cu mine; spune închinăciune celor ce ne iubesc pe noi în credință. Darul cu voi toți. Amin.

Sf. apostol Pavel își încheie epistola sa ca de obicei: Inchină-se fie toți ceice sunt cu mine, prietini și slujitorii mei. Spune în schimb și tu închinăciune celor ce ne iubesc pe noi în credință, nu ca și când ar fi și de aceia cari nu ne-ar iubi în credință, ci ca să arete că dragostea creștinilor trebuie să fie izvorită din credință. În sfârșit încheie, dorind ca darul lui Dumnezeu să fie cu toți credincioșii cari sunt cu el în Creta. Amin înseamnă: așa să fie!

* * *

Din apostolul de astăzi multe învățături frumoase pot trage credincioșii noștri. Mai ales însă două: cum au să se poarte față deeretici și cum au să ajutore pe preoți. Despreeretici, și mai ales despre pocăiți am vorbit mai de multe ori. Despre ajutorarea preoților încă nu mi-s'a dat prilejul a vorbi.

Credincioșilor noștri le sună mai ales cuvintele sfântului Pavel: »Și să se învețe și ai noștri a face fapte bune, când cere lipsa, ca să nu fie fără de roadă« credința lor. Am arătat din epistola catolică a sfântului apostol Iacob că, precum trupul fără de suflet mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

Ei bine, noi ne lăudăm cu credința noastră tot mereu. De câte ori ni-s'ar putea însă da prilej să ne dovedim credința și prin fapte, fugim de ele și le ocolim. Noi cerem dela preotul nostru să-și facă datorința, dar când cere el dela noi lucrul acesta, ne astupăm urechile ori ne facem că nu auzim.

Care dintre noi își face chiar după cuviință datorințele sale față de preotul său? Rugăm-ne noi pentru el regulat, după cum fac alte popoare? Dămu-le lor plata care li-se cuvine? Dămu-le feldera și ziua, delucru? — Apoi fraților, să-mi dați voie să vă spun adevărul în față, așa cum l-am spus și de altă dată: Nu ne împlinim datorința aceasta chiar de loc, ori aproape de loc. Luați-vă odată osteneala și cercetați bucatele pe cari le dau credincioșii preoților, și veți vedea că sunt cele mai slabe și mai rău măsurate. Zilele de lucru bietul preot nu și-le poate aduna când îi trebuie. Toată lumea îi răspunde, că tocmai atunci n'are vreme, și pământul bietului preot rămâne nelucrat, iar roada de multe ori neculeasă. La boteze, cununii, îngropăciunii deslegări și alte cetiri ne doare inima să-i dăm mai mult de câțiva lei, la Bobotează îi aruncăm în căldărușă bucăți de 25 și 50 bani, mai puțin cât unui cerșitor. Eu în

Bine-i? — Bine, dar se cade
Să dai și cinci sutărei!

Face târg Mocanu nostru
Și-o ia încet spre munte
Bucuros că are vacă
Cu vițel și lei cinci sute.

*

Sasul duce capra acasă
Îi dă fân, ba foi de varză,
Și urechea i-o increastă
Cu un semn, să nu se pearză.
Ba-i mai pun copii naibii
Și un clopoțel de gât
Și-o trimite apoi în turmă
Să pască colea pe rât.
Trece-așa o zi ori două
Ba chiar și o săptămână
Și dădea capra la lapte
De gândeai că-i o fântână.
Iar Sasul era tot voie,
Parcă nu era o bună.
Când într-o zi se pornește,
Doamne sfinte, o furtună
Cu trănete și cu fulgeri
De gândeai că nu e alta,
Ci ploua cum nu se plouă
Și turna ca cu găleata.
Pe o vreme așa cumplită
Turma s'a împrăștiat
Și porni și capra noastră
Cu vitele către sat.

Și când ajunge la poartă
Nu 'nceta din behăit
Iară Rudi când o vede
Stă năuc și buimăcit..!

— Cum face asta la mine
Io doar avut capră neagră
Ș'acum clopotu și semnu
Pus taifal la capra albă!
Trenchen, Trenchen, — strigă Rudi —
Com și spune mie iute
Cum fost capra când ai dat-o
La păstor astăzi din curte?

— Cum să fie, neagră toată
Cum a fost și altă dată, —
Când colea la colțul străzii
Și păstoriul se arată:
— Bin' che vint, să spui la mine
Cum fost capra mea, măi Ghiță?
Și al cui e capra asta
Ce stă la noi la porțiță?
Doară capra meu fost negru,
Asta, cum vezi și tu-i vais,
Oare asta nu-i, măi Ghiță,
Capra albă a lui controloru Thais?
Nu, dar uite-azi stăpâne
Cu capra cum s'a 'ntâmplat:
Înainte de furtună
Era cum o ai luat
Neagră, dar când ploaia a 'ncetat
Știe naiba că din negru

Păru'n alb și l-a schimbat.
— Trenchen, Trenchen, auzi Trenchen
Capră ala fost vopsit
Ticălosu de Mocanu
Pe noi tare celuit.
Tare ciudă azi la mine, —
Donner vetter noch ainmal, —
Să-i fi dat și eu o vacă
Albă, iar nu una Siementhal!
Hol der Taifal! Auzi Trenchen
Capul meu oar' unde-a fost?
Căci acum iar zice lumea:
Rumun deștept și Sas prost..!
Pețelca. Iuliu Domșa.

Păcăleala finanțului.

Ne mai aducem aminte ce mațe târcate aveau finanții de demult. Îți miroșiau foaia de țabac dela trei poște și când nici cu gândul nu gândeai, îți năvăliau în grădină și, pentru câte un fir de iarba dracului, te globiau de te ustura pielea o săptămână. Mari șocăți mai erau finanții ungurului, nu s'ar mai pomeni ca ducă-se pe pustii..!

Aflăm acum o păcăleală fâina a unui finanț american din Statele Unite, unde nu s'a prăpădit încă sămânța bursucarilor cu nările subțiri. Se știe că în America bănturile bețive sunt puse la mare opreliște și vai de cetățeanul pe care-l prind cu băntură la casa ori la desaga

sumi am primit la sate cu astfel de prilejuri chiar și bani răi.

Pentru Dumnezeu, dar nu ne dăm seama, că asta-i curată bajocură și cea mai desăvârșită dovadă a lipsei credinței noastre? Uitați-vă la alte popoare, cum își îngrijesc pe preoții lor, cum îi ară și grapă și sapă și cosesc și adună, în cinste. În alte țări parohiale plătesc și pe episcopii lor și an de an trimit sume însemnate și sfântului Părinte, la Roma. Nouă nici că ne pasă de preoții noștri și parecă ni-e ciudă când îi vedem că au și ei ceva. Măcarcă lor avem să le mulțumim că ne-au păstrat biserica și prin ea limba și țara.

Iată vedeți, nu eu nici preoții voștri, ci sfântul Pavel vă îndeamnă să vă ajutați pe preoții și episcopii voștri. Pe Zenas, slujitorul legii, și pe Apolo el cu merinde și bani adunați dela credincioși îi trimite pe insula Creta, iar acolo îl roagă pe Tit să le facă rost de nouă merinde și bani, tot dela credincioși adunați. Așadară sf. Pavel îi silește cumva pe credincioși, să facă milă cu slujitorii altarului, și »să se învețe și ai noștri« din Creta »a face fapte bune când cere lipsa, ca să nu fie fără de roadă« credința lor. Iară sfântul Iacob o spune limpede, că precum trupul fără de suflet mort este, așa și credința fără de fapte moartă este.

Ceice nu-și îndeplinesc deci datorința față de preoți, nu se mai laude că sunt credincioși, căci prin faptele lor dovedesc că n'au credință.

IULIU MAIOR.

Moartea unui alt profesor universitar. Dumineca trecută a murit la București profesorul Dr. N. Măldărescu dela universitatea din București. După ce a slujit 40 de ani la facultatea de medicină, a ieșit la pensie, dar pentru vrednicile sale a rămas până la sfârșit profesor onorar. Ingropăciunea i-s'a făcut Miercuria trecută.

Iu! Firește, cu toată opreliștea, americanii beau și astăzi de svântă, bun înțeles pe sub ascuns ori cu înșelarea finanților. Spun Românii noștri cari se întorc din Statele Unite, că băutura curge gărlă și acolo, ori și de nu chiar curge, măcar picură, pe indelete și statornic, din căldărușele de fier rachiului pe cari le găsești ascunse mai la toată casa.

Finanții se trudesce ei, săracii, să-și facă meseria cum pot mai bine, dar foarte adeseori sunt trași pe sfoară și lumea bea înainte de dă cu căciula în câni. Chiar fiindcă sunt păcăliți adeseori, finanții americanului sunt foarte neîncredători și își vără fliturile peste tot locul, răvășind și celea mai ascunse colțisoare din casa omului, sau din cuferele călătorilor.

S'a întâmplat de curând, că un finanț american pușese mâna pe bagajele unui drumar care călătoria din Europa la America și i-se părea finanțului că omul are rachiul ascuns.

Scormonindu-i pintre boscârțele din bagaj, finanțul dă de-o sticlă mărișoară, dolofană, plină cu o licoare limpede și frumoasă. Când o vede bursucul dracului, face o față ca o lună plină:

— Ehei neică, iată contrabanda! E spirt aici, nu-i așa? Da-i bun, cumetre?

— Nu-i spirt, domnule finanț, zău nu-i spirt, ci amoniac!

— Asta spune-i-o lui mutu! Nu mă prostești pe mine! Adă sticla!

— O dau domnule, da-i amoniac!

DE PRIN SATE.

O harnică reuniune de femei.

Reuniunea „Sf. Maria“ a femeilor române, unite din Sibiu și-a ținut adunarea generală ordinară în luna Mai.

Expirând, după trei ani dela alegere mandatul vechiului comitet, s'a ales un comitet nou, în frunte cu Dna Ana Togan, ca presidentă, Dnele Drosida Isaicu și Ana Hurubeanu ca vicepreședinte, iar Dna Margareta Munteanu casieră.

Dna Elena Dr. Isacu, presidenta de până acuma, după ce a condus cu o deosebită pricepere mai mulți ani de rând adunarea, a renunțat de bună voie la o nouă candidare; a fost proclamată, în semn de recupoștință, pentru vrednicia arătată, ca presidentă de onoare.

Din raportul secretarului Dr. Zaharie German se vede, că reuniunea a desfășurat o muncă, cu atât mai de laudă, cu cât împrejurările erau mai neprielnice. A ținut trează dragostea față de sf. noastră biserică unită, a cultivat virtuțile alese ale femeii creștine, întru chipate în marea figură a Preacuratei Fecioare, nutrește spiritul de jertfă și armonie între familii, întinde mână largă de ajutor pentru alinarea suferințelor săracilor și neputincioșilor, câștigându-și mijloacele de lipsă prin daruri de bunăvoie, prin colecte, ca și prin aranjarea de conveniri și serate.

În fruntea binefăcătorilor stă I. P. S. Sa Dr. Vasile Suci, mitropolitul Blajului, ca patron, Dl general Ioan Boeriu, membrul de onoare și Dna Ana N. Togan, nou aleasă presidentă.

Între colectantele pentru pomul de Crăciun au dovedit un deosebit zel Dnele Maria Botezan și Maria German.

La 25 Aprilie a. cor. reuniunea noastră a aranjat, pentru sporirea fondului său, o reprezentanție teatrală, sub destoinica conducere a Dnei și Dlui Acsește și cu sprijinul binevoitor al Dșoarelor Anuța Manișiu și Otilia Arieșan și al tinerilor diletanți I. Manciu, I. Manișiu, Gh. Tarna și Sam. Milea, îndeajuns cunoscuți

— Uite ce amoniac, — zise finanțul și puse glaja la gură, trăgând o dușcă sdravană. Ii suna gâtlejul ca jilipul morii.

Însă abia înghiți dușca și finanțul făcu o mutră de credeai că are nevoie, nu alta. Ii ieșiseră ochii ca cepele. Și scuipa ca un cor-torar.

Adică în sticlă era cu adevărat amoniac, un leac foarte puturos făcut din gazurile de pe la ieșitori... Și finanțul băgase la bendeul lui un șluc, de să moară. S'a vindecat pentru totdeauna de-a mai gusta din sticlele călătorilor.

O mamă care și-a ucis 11 copii. În orașelul Waldhust din Germania o doamnă a fost adusă înaintea curții cu jurați și judecată la 7 ani temniță grea pentru că și-a ucis copilul nou născut, lovindu-l în cap. Toată lumea este de părerea că tot așa a făcut ea și cu ceilalți 10 copii ai ei, cari toți s'au născut sănătoși, după cum spunea moașa, dar după 4—5 zile muriau. Bărbatul doamnei a mărturisit că e adevărat că i-au murit toți copiii la vârstă de câte 4—5 zile, dar că el nu-și putea închipui din care pricină. Căci pe când sosea acasă dela oficiu îi afla morți. După ce cele 10 omoruri de mai înainte nu s'au putut dovedi, curtea cu jurați n'a putut-o judeca decât numai pentru omorul din urmă. Ceice erau de față la proces erau s'o omoare dacă n'ar fi luat-o în apărare păcălabii.

publicului sibian pentru neîntrecuta dibăcie și pricepere.

Bucățile, foarte bine și norocos alese, au fost o adevărată școală pentru o sănătoasă viață casnică și românească, prilejuind, publicului, care umplea marea sală „Unicum“, clipe de-o adevărată înălțare sufletească.

Nu putem rocomanda cu destulă căldură piesele „Plăieșii“ în care tremuri de fiorii mândriei de neam și țară, ca în comedia „Pentru ochii lumii“ de Labiche, să vezi spoiala unei vieți din zilele noastre, numai deghizată și lăudăroșie.

S'ar face un mare bine, dacă s'ar putea repeta în mai multe locuri.

Intratele autrecutorice așteptare, atingând suma de 22.000 lei.

Sibianul.

Dela credincioșii din Alma.

(Județul Târnava mare).

Județul Târnava mare este unul din cele mai bogate și mai frumoase județe din Ardeal. Dealurile sale împodobite cu vii bineîngrijite, încoronate pe creste cu păduri străvechi de fagi umbroși și de stejari voinici, desfășează ochii călătorului, care trece pe drumurile sădite cu pomi roditori, cari șerpuesc la poalele lor printre semănături de grâu, cucuruz, sfeclă de zahăr, printre fânațe smâltuite cu flori de tot neamul. După fiecare cotitură de deal zărești așezări de case grele, cu mari coperișe de țiglă, dintre cari se ridică mici cetățui cu bastioane și turnuri de pază. Târnu din mijloc, mai înalt, purtând în loc de cruce un glob, ne spune, că e o biserică săsească din vremile trecute, care adăpostea în sine, la nevoie, populația satului și avutul ei. Azi, doar slăninile jupânilor sași mai află aici o bună găzduire în căldurile verii.

Toate astea ne vorbesc de buna grijă, de harnicia și cruțarea acestor oameni, aduși pe meleagurile noastre de regii fostei Ungarii, din țări mai luminate, dar mai presus de toate mărturisesc despre privilegiile de cari s'au bucurat și cari le-au asigurat o viață tihnită.

Pela margini de sat, case mai frave, mai modeste, dar câte odată cu mai mult gust, ne povestesc soarta umilă și năcăjită a vechilor stăpâni ai acestor regiuni, a Românilor. Bisericile lor mai mici și fără apărare, s'au retras și ele și s'au așezat ici-colea chiar la capătul satului.

Așa e și în Alma.

În această comună cu mulți Sași, Românii vre-o 50—60 de familii, formează o parohie curat greco-catolică.

Acești credincioși au avut o preafrumoasă sărbătoare în ziua de Luni a sf. Rusalii.

Părintele Vantor, administratorul parohiei, se mutase în altă parohie și noul administrator interimar părintele **Victor Gisdavu** din comuna învecinată Pelișor, însoțit de un profesor din Blaj, apoi de dl Stoian secretarul din Pelișor, un admirabil cunoscător al tipicului și vestit cântăreț și de dl student Aron, a venit să-și înceapă slujba sa de zelos și umil lucrător în via Domnului.

Ziua era frumoasă, poporul în haine albe de sărbătoare, biserică numai verdeată și flori.

La biserică din capul satului lângă o largă poiană închisă de o pădure umbroasă de fagi, ne întâmpină curatoratul bisericii, **Valeriu Ganea**, un bărbat svelt, inteligent. Ne arată biserică, casele parohiale, unde prin străduința vrednică de toată lauda, a lui, a fruntașilor și a întregului popor credincios, s'a făcut în anul acesta o fântână cu olane de beton, s'a adunat materialul pentru lărgirea zidurilor economice și a șurilor parohiale, fiind gata de a începe

lucrul, și s'au dobândit pe sama parohiei nouă (9) jugăre de pășune.

După ce toate acestea s'au luat în seamă laudând hărnicia întregului popor și bunăînțelegera și dragostea creștinească, care s'a așezat între ei, și care a dat roade atât de frumoase și va aduce pace și mulțumire în sufletele lor pentru mărirea lui Dumnezeu, s'a început sf. slujbă dumnezeiască.

Rugăciunilor cucernice ale preotului, îi răspundea strana, unde cântau cei trei intelectuali, însoțiți de tot poporul.

După sfânta liturghie s'a făcut o preafrumoasă procesiune, tot poporul ieșind la hotar cu prapori, în cântări evlavioase.

Aici s'a făcut sfințirea apei, s'au binecuvântat holdele, hotarul și tot poporul de părintele Victor Gizdavu, care a și ținut o frumoasă predică aici pe hotar, despre sf. Spirit și darurile ce le repară asupra oamenilor.

Reînțoși în biserică, profesorul din Blaj a explicat poporului, că Hristos a pus temelie bisericii sale pe Petru, pe care l-a făcut capul bisericii, pe care a cărmuit-o din Roma timp de 25 ani, până ce a fost răstignit cu capul în jos de împăratul Nero; cum noi urmași ai Romanilor, aduși aici de împăratul Traian, am ascultat de urmașul sf. Petru, de Papa din Roma, de care trebuie să asculte toți creștinii, până nu ne-au rupt de el Bulgarii și Grecii; cum ne-am întors la El iarăși la 1700 toți Românii din Ardeal, și cum o seamă înșelați de Ungurii calvini, de Sârbi și alte neamuri ne-am rupt iarăși de El. Pe aceștia de aceea poporul i-a numit „noi“, iar azise zic ortodocși.

Poporul asculta cu mare luare aminte aceste explicații, cari au trezit în sufletul lor dragoste față de urmașul sf. Petru, Papa dela Roma, și bucuria că noi Românii suntem fiii Romei nu numai după sânge, ci și după credință.

După aceasta poporul s'a împrăștiat pe la vetrele sale făgăduind, că nu va uita niciodată sfânta noastră lege catolică și mărirea strămoșilor noștri. Vedea pe fața lor bucuria și mulțumirea. Gustaseră adevărul, care singur fericește.

Un credincios.

Cum a ieșit examenul de bacalaureat din Blaj.

La examenul de bacalaureat s'au prezentat cu totul 126 elevi, și anume dela liceul de băieți din Blaj 51, dela cel de fete din Blaj 19, dela liceul „Titu Maiorescu“ din Aiud 37, dela liceul „Bethlen“ din Aiud 10 și dela alte școli 3 fete.

Dintre aceștia au reușit 63 (adecă jumătate) și anume 36 dela liceul de băieți din Blaj, 12 dela liceul de fete din Blaj, 9 dela liceul „Titu Maiorescu“ din Aiud, 5 dela liceul „Bethlen“ din Aiud și 1 fată de alte școli.

Examenul de capacitate

dela școala normală de băieți și fete din Blaj.

S'au prezentat 30 băieți și 28 fete, laolaltă 58 inși, dintre cari au reușit 20 băieți și 25 fete, așadară 45 de inși, cari au primit diplome de învățători.

Și în parlamentul din Sofia s'au bătut deputații. Și deputații bulgari s'au bătut zilele trecute în parlament, și încă în cea dintâie ședință ținută după alegeri. Deputatul guvernamental Tolev așa l-a lovit cu scaunul în cap pe deputatul opozițional Boiev, încât acest din urmă a căzut plin de sânge la pământ și este în primejdie să moară.

Cum stă Lumea și Țara?

Călduri mari și furtuni.

Pe la începutul săptămânii trecute s'au abătut asupra țării noastre nește valuri de căldură îngrozitoare. Căldura a fost cumplită mai cu seamă la București și peșesul Dunării.

În București măsurătorul de căldură a arătat 37 grade la umbră și 50 grade la soare, cum nu s'a mai pomenit niciodată. Spun astronomii, că nădușala a pornit dinspre Marea Mediterană și se îndreaptă spre Rusia.

Călduri mari sunt și în America. În orașul Chicago au murit de căldură 30 de oameni, iar în țărișoara Ohio s'au numărat până acum 70 de morți.

Cumplita vijelie din 2 Iulie. Pe Târnave.

Căldura a fost mare și la noi în Ardeal. Bagseamă din cauza acestei călduri, Sâmbătă în 2 Iulie după amiază, peste Murășul de mijloc și peste Târnave s'a deslănțuit o furtună cu vânt nemaipomenit care în multe locuri a smuls copaci din rădăcină și a descoperit case și șuri.

În orașelul *Dumbrăveni* de lângă Târnava mare, vijelia a smuls coperișul de aramă de pe unul dintre turnurile bisericii armenesci (biserică foarte mare și veche), aruncându-l în drum și a stricat și alte coperișe, nenumărate. Tot acolo, vântul cel mare a rupt copaci cât omul de groși. Oamenii, de spaimă, credeau că se prăpădește lumea.

Pe la Huedin și Ciucea.

Furtuna de Sâmbătă seara, 2 Iulie, a fost groaznică și în ținutul de dincolo de Cluj, spre Ciucea și Huedin. Acolo a căzut ghiață mare, cât ouăle de găscă, prăpădind bucatele și pomii. Oamenii aflați pe câmp, au fost loviți foarte rău de piatră. Unii s'au ales cu răni grele.

În comuna *Panticeu* din Plasa Borșa, economul Gheorghe Cristorian fiind la secere împreună cu nevasta sa, a fost lovit de trăznet și a murit pe loc, iar muerea, lovită și ea, s'a ales cu mâna și cu piciorul drept fulgerate, ne mai putând să le miște deloc.

Furtuna a cuprins și ținutul Someșului spre Iclod, unde ghiața a pustiit toate sămănăturile.

La Ciucea, pe linia ferată Cluj Oradea, pagubele încă sunt foarte mari. Acolo niște călători cari mergeau cu automobilul spre Oradea-mare, au fost greu răniți de loviturile pietrii.

În jurul Orăzii.

Aici vijelia a pustiit mai cu seamă scările dela Episcopia Bihorului și dela Felix, unde vântul a smuls din grădinile de plimbare ale băilor copaci de sute de ani. În comuna Haicu aproape toate casele au fost descoperite de vânt, iar patru a fost dărâmate cu totul. În băile Episcopia, uraganul a răsturnat șatra de scânduri a unui fotograf, a cărui soție se găsea în lăuntru. Biata femeie, pe lângă rănilor cumplite, de spaima cea mare, și-a pierdut graiul și mintea.

În ținutul Aradului.

Furtuna de Sâmbătă se pare că a fost însă mai înspăimântătoare în jurul Aradului. Acolo ghiața a omorât o mulțime de animale și chiar și oameni. În oraș, o doamnă apucată de furtună în drum spre casă, a primit așa lovituri tari la cap, încât abia trăindu-se până

la locuința sa, acolo a căzut jos și a murit. Loviturile pietrii au spart 950 ochiuri de ferăstră la palatul poliției și 4000 la casarmă călărașilor. Pagubele din județul Aradului încă nu s'au putut pretui. Guvernul dela București a trimis 100,000 lei, ca ajutor grabnic pentru cei mai greu năpăstuiți.

Iarăș ponoase dela Sibiu.

În preajma alegerilor, foaia pentru popor a Mitropoliei dela Sibiu tipărește un articol cu titlul „Confesionalismul partidului național din Ardeal“. Într'ănsul se dăpână acelaș cântec vechiu, cică partidul d-lui Maniu „a încăput pe mâna canonicilor și doctorilor de Roma, cei crescuți într'un spirit de șovinism catolic incarnat, agresiv și iezuitic cari au sîrecurat apoi acest șovinism și în politica partidului“.

Iar ca o dovadă „Ortodoxul“ dela foaia din Sibiu aduce o pildă. Cetim: „Aici în Sibiu, în capitala ortodoxă a Ardealului, partidul național a pus o listă aproape curat ortodoxă (6 uniți și 2 ortodocși). Candidații uniți sunt din cei ce nu se sfiesc a jigni cu toate prilejurile sentimentele ortodocșilor“.

Când vor ceti sătenii pilda și ponosurile de mai la deal, cu bărfelile despre canonici și doctorii de Roma, își vor zice:

— „Așa o fi cumetre cu uniataș la de Maniu. Înfundă pe uniataș în locul ortodocșilor și dă partidul pe mâna canonicilor și a doctorilor, ca să ne sape și să ne spulbere biserica. Jos cu Maniu și jos cu doctorii dela Roma!“

Numai cât dreptatea „Ortodoxului“ dela Sibiu e cu nasul de ceară. Și vorba lui nu cuprinde adevărul. Că la Sibiu, în capitala ortodoxă a Ardealului, sunt șase uniți pe lista partidului național-țărănesc, nu e de vină d. Maniu, ci înșiși conducătorii ortodocși dela Sibiu, cari de multă vreme au luat calea spre alte partide, mai cu foloase și mai răsplătitoare. Insuși poporul ortodox din jurul Sibiului i-a huiduit în alegerile trecute și i-a numit „cripturiști“ pentru tradarea lor. Unde să mai fi găsit d. Maniu ortodocși, ca să candideze la Sibiu?

Cât este de încăput partidul național-țărănesc pe mâna „canonicilor și a doctorilor din Roma“ — vorba „Ortodoxului“ —, se poate vedea mai bine din lista dela Blaj, capitala unită din Ardeal, în care, în locul al doilea este un avocat dela Dumbrăveni, mare și înfocat ortodox, care cu propaganda sa din jurul Șoimușului le-a făcut multe supărări uniților, și totuși „canonicii și doctorii din Roma“ i-au primit pe lista lor, unde s'ar fi găsit zeci de uniți cari să-i ia locul. Ori, pe aceeaș listă din capitala unită, mai este un al doilea ortodox (din 4 locuri) *chiar un preot*, despre care nu s'ar putea zice că este crescut „într'un spirit de șovinism catolic incarnat, agresiv și iezuitic“, cum spun sibienii neuniți că ar fi cei din partidul național ardelean.

Noi n'am scris acestea șire nici ca să apărăm partidul național-țărănesc, care n'are lipsă de apărare, nici ca să hulim pe cei de alte convingeri, ci ca să arătăm că bărfelile în potruva uniților nu-s cu lapte, ca întotdeauna. Ele sunt izvorite bagseamă din ciuda că poporul ortodox din jurul Sibiului, precum auzim, ține în politică cu d. Maniu. Te pomeni că doctorii dela Roma și canonicii lor fi momit în tabăra național-țărănistă...

O nouă mare minune întâmplată la Lourdes.

— O doamnă care avea o umflătură de 15—20 kilograme în pânțele, se vindecă dintr'odată. —

Una dintre cele mai mari minuni, întâmplate în anul trecut la Lourdes în Franța, este fără îndoială aceea, care s'a făcut cu doamna Augustina Augult din Craon în Franța. De 12 ani doamna aceasta avea în pânțele o umflătură care creștea din zi în zi, iară doctorii nu mai erau în stare să o vindece. Au operat-o de vreo două ori, dar a treia oră nu mai cutezau s'o opereze, fiindcă slăbise așa de mult, încât nu mai aveau nădejde să se scoale. Din anul 1925 ea nu mai putea mânca nici lapte nici zamă, fiindcă umflătura aceea grozavă îi apăsa atât stomacul cât și intestinele (mațele), așa că mâncarea nu mai putea să-și urmeze calea ei firească. Doctorii o nutreau cu lapte pe care îl improșcau deadreptul în mațul gros, iar inima i-o susțineau cu injecții de camfor. Cei doi doctori cari au petrecut-o într'un vagon pentru bolnavi la Lourdes nu-i mai puteau opri sângele care-i curgea din umflătură și erau pregătiți la moartea ei încă înainte de sosirea la Lourdes.

Credința tare a femeii însă a susținut-o până în ziua de 21 Aug. 1926 când cu mare greu au scoborit-o din vagon și au dus-o la izvorul făcător de minuni al Maicii Domnului. Îndată ce a intrat în apă ea a simțit o mică ușurare a umflăturii, și apoi n'a mai avut nici o durere.

În ziua cealaltă au dus-o tot pe targă la procesiunea ce se face cu trupul și sângele Domnului. Când preotul a trecut pe lângă ea cu preasfântul trup al Domnului nostru Isus Hristos, ea a simțit deodată o durere groznică, cum n'a mai avut de când știe ea, dar după aceea s'a simțit dintr'una ușurată și așa de bine încât s'a putut ridica de pe targă singură și apoi, spre mirarea tuturor celor de față, a început a umbla, iar umflătura a dispărut dintr'una. Hainele ei, cari n'o mai încăpeau, s'au făcut dintr'una prea largi, iar ea a început a mânca deodată, întâia dată după patru ani, pâine și carne.

Treizeci de doctori au cercetat-o numai decât și au dat o adevărată, prin care recunosc că umflătura a dispărut ca prin minune și că doamna Augustina Augult este deplin sănătoasă și mănca orice.

Iată ce poate face Preacurata Vergură Maria celorce o roagă și cred în minunile pe cari ea zilnic le face în orașul Lourdes din Franța.

Alți sburători americani în Europa.

— De data asta și-au luat sborul peste apa cea mare patru inși, cari au căzut în mare, dar au scăpat totuși norocoși. —

Americanii vreau să dovedească cu orice preț că ei sunt cei mai îndrăzneți sburători ai lumii. După cei trei aviatori cari au trecut de curând Oceanul în sbor (Lindberg, Chamberlin și Lewine), s'au încercat norocul alți patru americani în frunte cu căpitanul Byrd, cari au sburat cu mașina numită „Miss America”.

Drumul acestora a fost, se pare, mult mai greu și mai anevoios decât al celor de mai înainte, căci ei au avut neguri grozave peste ape și furtună, încât în toată călătoria n'au putut vedea nici o clipă, nici marea, nici uscatul. Mașina lor, era, adevărat, mult mai mare decât ale celorlalți, că aveau și telegrafie fără fir în avion, cu care au stat tot timpul în legătură cu vapoarele de pe ocean, ba chiar și cu posturile de telegrafie din Anglia și Franța.

Byrd cu tovarășii lui au trecut norocoși

Oceanul, dar sosind noaptea deasupra Parisului unde erau așteptați, din cauza furtunii ce domnea, n'au putut vedea orașul și s'au rătăcit, luând drumul înapoi spre mare. Li-se stricase și telegraful, cu care ultima știre ce-au putut-o da, au fost groznicile trei slove:

S. O. S. cari însemnează Mântuiți-ne...!

Cu acestea litere cer ajutor vapoarele cari sunt amenințate de inec pe mare. În grea primejdie ajunseseră și Byrd cu tovarășii săi, când au pierdut Parisul și s'au simțit iară deasupra mării înviforate, care urla în abizuri sub avion. Nenorocirea era, că îndrăzneții sburători nu mai aveau nici benzină și se sleiseră de tot de puteri, după un sbor necurmat de peste 36 de ceasuri.

În celea din urmă n'au avut ce face; s'au lăsat să cadă în mare și s'a trezit biciuți de vaturile furioase și cuprinși de întunerecul nopții. Au mai avut însă atâtea puteri să-și pună în rândulă luntrițele de gumă și să se îndrepte spre țărâmurul pe care îl simțeau aproape. În curând s'au și văzut la uscat, unde doi dintre dâșii atât au fost de obosiți, încât s'au trântit în nisip și au adormit numai decât ca niște bușteni, unde i-a găsit soarele ce răsări peste vre-o trei ceasuri. Ceialtați doi, Acosta și Balchen, au mai avut atâtea puteri să se târâie până la farul (turnul de luminat) din apropiere, unde au cerut ajutor.

Marinarii dela far au trezit pe locuitorii unui sat de pescari și au tras mașina la țărâm, aproape de satul Wer-Su-Mer.

Pescarii i-au dus pe sburători în comuna lor și i-au găzduit la primarul, unde americanii n'au putut nici vorbi, nici mânca, ci s'au pus în paturi și au șoptit cu graiuri stinse:

Lăsați-ne să dormim!

Au și dormit întruna o zi și o noapte, iar primarul le-a pus pază la ușă, că lumea care aflase de sosirea americanilor, se îmbulzia să-i vadă și să-i asculte. Cu pază cu tot erau să-i potopească franțujii cu dragostea. Când s'au trezit cu mare greu din somnul îndelungat, au cerut hârtie să telegrafeze la soțiile lor din America, despre soarta lor.

Telegramele au fost trimise la Statul francez, și ele au găsit pe celea 4 soții toate împreună într'o casă, așteptând cu inimi tremurătoare vești din Europa. Când au primit vestea bună despre bărbații lor, au izbucnit în plâns de bucurie și s'au îmbrățișat ca nește copilași. Erau aproape să nebunească de plăcere bună.

Byrd cu soții săi sunt așteptați la Paris cu mare paradă.

Intunecimea de soare din ziua de Sânpetru. În ziua de Sânpetru s'a văzut în întreagă Europa o intunecime totală de soare. La Londra s'a văzut însă intunecimea mai bine. Cu câteva minute înainte de a se întuneca soarele de umbra lunii, s'a simțit că scade binișor căldura soarelui. Păsările și-au întrerupt cântecele, animalele inspăimântate au început să se neliniștească. Deodată s'a lăsat o intunecime totală asupra pământului, care însă n'a ținut decât 25 de secunde.

La noi în România intunecimea a început la ora 6 și 10 minute dimineața și s'a gătat la 8 și 20 minute. 652 din 1000 de părți a suprafeței soarelui au fost întunecate și la noi, și ceice au privit cu băgare de seamă intunecimea au putut simți deodată cu intunecimea și o scădere destul de mare a căldurii.

Astronomii au privit cu ochanele lor intunecimea și au văzut lucruri foarte interesante.

Sfintirea bisericii din Berind

Intre frumoase ceremonii și în fața unor câteva mii de credincioși, adunați din mari depărtări, s'a făcut Duminecă în 3 Iulie sfintirea bisericii din Berindu, satul de naștere al baronului Vasile Pop, viceguvernatorul Ardealului și al doilea președinte al Asociațiunii pentru literatura română și cultura poporului român.

Această mare sărbătoare a credincioșilor noștri dela Berindu era să se facă ceva mai târziu, dară d. ministru al cultelor și artelor, Alexandru Lapedatu, a cerut ca sfintirea să se săvârșească pe cât e cu putință, în ziua de 3 Iulie, iară înaltpreasfințitul mitropolit Vasile s'a învoit, după ce acel ministru a dăruit frumoase sume de bani pentru zidirea și sfârșirea acestui lăcaș al Domnului.

Noua biserică este zidită tocmai în locul casei aceleia în care s'a născut unul dintre cei mai mari fii ai neamului nostru, baronul Vasile Pop, și este un foarte frumos lăcaș de închinare Domnului, care face fală poporului credincios din Berindu, județul și protopopiatul Clujului. Încăpătoare, cu o pictură foarte drăguță, un iconostas minunat sculptat, dar cu icoanele zugrăvite nu chiar după prescrierile ritului nostru oriental, biserică aceasta este una dintre cele mai frumoase și binechibzuite dintre bisericile noastre dela sate.

Sfintirea a săvârșit-o Preasfințitul episcop dela Lugoj Dr. Alexandru Nicolescu, în numele înaltpreasfințitului nostru mitropolit Vasile, care încă nu se poate duce la sate, dar nădăjdum că în curând va fi în stare să poată face și sfintiri de biserici. Preasfințitul dela Lugoj n'a putut sosi decât în dimineața zilei de 3 Iulie însoțit de secretarul său Dr. Gheorghe Fireza. În preseara zilei s'a făcut vecernia, litia și mâncatul de cătră trimișii înaltpreasfințitului dela Blaj, canonicul Dr. Iuliu Florian, ca preot profesorul Iuliu Maior ca diacon, contabilul cancelariei mitropolitane Gregoriu Teșca, protocolistul Alexandru Oltean și economul-pedagog al Orfelinatului din Blaj Silviu B. Marian, făcând pe cantorii, fiind de față și protopopul Clujului Dr. Elie Dăianu.

Duminecă dimineața s'a făcut sfintirea, slujind pe lângă cei înșirați mai sus și preotul al doilea din Cluj Basil Moldovan și fiind de față dl ministru al cultelor și artelor Dl. Alexandru Lapedatu, însoțit de dl prefect Hodor al județului Cluj și o suită însemnată, mai mulți preoți din jur și câteva mii de credincioși din jurul apropiat și chiar îndepărtat.

Un lucru nu-l putem uita. La liturghie a cântat foarte frumos, liturghia măiestrului Bena, corul țaranilor din Gârbău, condus de harnicul lor preot Iosif German. Păr. German a arătat prin aceasta, ce poate face un preot harnic și cu dragoste față de Dumnezeu și de biserică, într'un singur an de păstorire. Noi suntem siguri că credincioșii Sf. Sale țin așa de mult la preotul lor, încât sunt în stare să-l urmeze și în foc și în apă, pentru că văd râvna și dragostea cu care-i conduce și-i ridică peste toate celelalte parohii din jur.

După sfintire, la sfârșitul liturghiei, Preasfințitul Lugojului a ținut o foarte frumoasă predică, afară în țintirim, de pe o tribună anume ridicată acolo, pentru că în biserică n'a putut încăpea întreaga mulțimea credincioșilor. Le-a arătat, care este rostul noului lăcaș de rugăciune, cum au să zică în ea credincioșii rugăciunile, dar mai ales rugăciunea Domnului, și le-a tălmăcit-o pe scurt dar foarte cuprinzător.

După sfânta liturghie cânturării, în frunte cu Preasfințitul Lugojului și cu dl. ministru al cultelor și artelor, s'au intrunit la un banchet

în localul școlii. S'au ridicat mai multe toaste în onoarea Înaltpreasfințitului dela Blaj, a Preasfințitului dela Lugoj, a dlui ministru al cultelor și artelor, și a vrednicului preot din Topa-Mică, pâr. Vasile Cosma, care a administrat această parohie până acuma, și are partea leului în zidirea, zugrăvirea și înzestrarea bisericii celei noue. La acest banchet au lipsit însă reprezentanții harnicului popor din Berindu, cari au jertfit peste 350 mii de lei, până și-au văzut visul cu ochii. Dl ministru Alexandru Lapedatu, încântat de hărnicia și cucernicia poporului acestuia, a cinstit, pe lângă cele 60 de mii de lei pe cari le-a dăruit mai înainte, din vistieria ministerului său încă 30 de mii de lei, cu cari să se acopere toate cheltuielile și datoriile acestei sfinte biserici.

Credem și nădăjduim că noul preot al Berindului, pâr. Ioan Lăpușianu, care se va introduce în parohie Dumineca viitoare, va fi un vrednic urmaș al părintelui Vasile Cosma, și va păstori cu aceeași înțelepciune și pricepere, cerând sfatul înaintașului său atât de vrednic în toate greutățile și năcazurile împreună cu păstoria sutletelor. Iar poporului credincios din Berindu îi zicem: brav și harnic popor, dela care numai vesti bune și frumoase așteptăm și de aici înainte. *Coresp.*

Știrile Săptămânii

Preoți noi. Înalt preasfințitul mitropolit Vasile a hirotonit în Dumineca a II. după Rusaliu diaconi, iar în sârbătoarea sfinților Apostoli Petru și Pavel preoți pe următorii clerici, numindu-i și administratori parohiali, pe cum urmează: pâr. Toma Mihalai la Sălcau, pâr. Nicolae Popa la Ibănești, pâr. Ioan Lăpușianu la Berindu, Aurel Varga la Silvaș, pâr. Traian Budelecan la Sutor și pâr. Pompeiu Tempean la Noul Săsesc. Dorim noilor hirotoniți mult har dela Domnul, ca să poată păstori turma cuvântătoare încredințată lor de marele păstor.

În parlamentul din Praga s'au bătut deputații. În parlamentul cheoslovac se pertracta săptămâna trecută noua lege administrativă. Era vorba de autonomia tăuților, adică a acelor cheoslovaci cari locuiau înainte de războiu în Ungaria. Când s'a ridicat deputatul Kramarz ca să vorbească, deputații opoziționali au făcut o larmă de nedescris. Au fluierat, au bătut cu picioarele în podele, iar la urmă s'au bătut guvernamentali cu opoziționali, așa că mai mulți deputați au ieșit din parlament cu fălele umflăte și cu capetele sparte.

O dorință curioasă a unui condamnat la moarte. Zilele trecute l-au spânzurat în orașul Kuttenberg pe un anumit Bazant, care și-a omorât toate trei drăguțele. Înainte de a fi dus la spânzurațoare Bazant a rugat pe judecători, să-i dea voie ca sub furci să poată săruta încă odată fotografiile celor trei drăguțe omorâte de el. Judecătorul i-a împlinit dorința iară Bazant a murit liniștit.

Inscrierile la Școala de Conducători Tehnici din Cluj. Str. Gh. Barițiu 26, se primesc între 10-20 August. Pentru înscriere se vor prezenta: Certificatul de absolvire a cel puțin 4 clase secundare, actul de naștere, certificatul de revaccinare, certificat de bună purtare din comuna de origină și certificatul despre starea materială a părinților, acest din urmă eliberat de percepția respectivă, în August 1927. Etatea admisă între 15-18 ani. Cererea de înscriere va fi timbrată.

Examenul de admitere va începe la 5

Septembrie ora 8 a. m. din aritmetică-algebră, geometria plană și în spațiu, limba română și desen și materia celor 4 clase secundare. Sunt libere 45 locuri, în clasa I-a 8 burse și 8 semiburse. Școala are internat pentru 90 elevi, între cari 30 solvenți, cari vor plăti câte 1500 lei pe câte 3 luni, achitați anticipativ.

Prenotările pentru înscrieri se primesc de pe acum până la 30 August. Corigențele vor avea loc la 10 Septembrie. Cursurile practice cu cl. II-a, III-a și IV-a încep la 1 Septembrie. Cursurile teoretice cu toți anii încep la 15 Septembrie. Absolvenții școlii capătă diplomă sau certificate de conductori tehnici, mecanici, electricieni, având drept la termin redus în armată și putând ocupa posturi de conductori tehnici la instituțiile statului sau în industria particulară. Asemenea sunt primiți a concura la intrarea în școlile politecnice.

Loviți de trăznit. În comuna Păcleșa de lângă Alba-Iulia trăznitul a lovit doi copii, dintre cari unul a rămas mort pe loc, iar al doilea a rămas multă vreme în nesimțire. Poate că se va prăpădi și acesta.

Inecat. Un tinăr din comuna Bogdănești (Vâlcea), scăldându-se în Olt, a fost luat de vârtoare și s'a inecat în văzul alor foarte mulți oameni cari priveau de pe mal, dar nimenia n'a cutezat să-l scape. Cu scăldatul fără grijă mulți oameni, mai cu seamă tineri, își pun capul!

Un clopot mare cade din torn. Zilele trecute au urcat în turnul bisericii din Hanover (Germania) un clopot de 25 de miji. Când era aproape sus, nu mai trebuiau de cât 50 de centimetri până să fie așezat, s'a rupt funia, și clopotul a căzut dela o înălțime de 70 de metri, sfărâmându-se. Pagube în oameni nu s'au întâmplat.

Bătăia lui Dumnezeu. Un păpușar de 19 ani din Dagrün (Germania) se sfădea cu mamă-sa. În prostia și răutatea sa a scos revolverul din buzunar și a lovit-o cu el în cap, făcându-i o rană mare. Dară în clipita aceea revolverul s'a slobozit și glonteile l-au lovit și l-a omorât pe loc pe băiatul cel fără de lege.

Lumea nu este împăcată cu judecata adusă în procesul doamnei Grozavescu. Am arătat în gazetă că curtea cu jurați din Viena a achitat pe dna Grozavescu, care și-a omorât bărbatul, pe cel mai mare cântăreț al nostru. Încă în sala judecătoriei ascultătorii au fost de două partide, unii și cei mai mulți erau împotriva judecății aduse, iară alții, mai ales Jidanii, o preamăreau pe doamna ucigașă, bagseamă pentru că, Jidană fiind și ea, a omorât pe un Român de seamă. La urmă cele două partide s'au bătut în toată regula, așa că numai cu mare greu i-a putut despărți poliția. Gazetele din lumea întreagă se miră, cum au putut achita jurații din Viena pe o ucigașă ca aceasta. Auzind despre aceasta un bărbat din Viena și-a omorât și el nevasta, în nădejdea că și pe el îl vor achita.

Cehoslovacla iară se împacă cu Papa dela Roma. Gazetele neunite dela noi se bucurau anul trecut din toată inima, că Cehoslovacla a rapt orice legături cu curtea papală, numită Vatican. Ele spuneau, că nici nu se poate ca o țară modernă să mai țină astăzi legături cu Roma papală. Bucuria lor însă iată că s'a schimbat în supărare, pentru că firele telegrafului aduc știrea că Cehoslovacla încearcă să se împacă cu Papa dela Roma.

Cărțile sau sobolii se pot alunga, dacă li-se pune la gura mușuroaielor câte-un smoc de călți muiți în gaz. Sobolii nu pot suferi acest miros și se mută aiurea.

Cum se pustiește omizile de varză. Grădinile cu varză sunt stricate foarte adeseori de niște omizi lacome, de culoare verde. Acestea omizi se pot pustii ușor în felul următor: se iau trei fire de cânepă de vară, mai ales ramurile și frunzele, se strâng laolaltă și se pun într'un vas cu apă caldă, unde să stea 24 de ceasuri. Cu zeama astfel căpătată stropim verzele (curechiul) năpădite de omizi. Acestea se inveniează și mor, caoi nu pot suferi zeama de cânepă, nici măcar mirosul. De aceea e bine, să avem sămănate totdeauna fire de cânepă prin curechiști. Fluturii de omizi fug de mirosul de cânepă.

Pustiirea muștelor. Gădinile cele mai obraznice și mai supărătoare sunt muștele. Vara nu mai ști cum să te scapi de ele. Ori cât le-ai alunga, ele te omoară cu dragostea. Iată două meșteșuguri prin cari se pot prăpădi fără prea multă trudă:

1. Punem într'un blidișel un pic de lapte dulce, ca să se acopere bine fundul. În laptele acesta amestecăm o linguriță de piper mărunt și una de zahăr. Muștele trag tare la această hrană și mor.

2. Se pune apă cu săpun într'un pahar, până la jumătate. Deasupra apei așezăm o felioară rotundă de pâne, pe care am uns-o pe dedesupt cu miere de stupi. Felia să aibă la mijloc o gaură cam de-un deget. Muștele simt mirosul mierii și dau năvală asupra feliei de pâne. Pe gaura din mijloc se trudesă să apuce la miere și se înecă în apa săpunată. Într'o casă putem așeza două sau trei astfel de pahare.

Puterea hrănitore și vindecătoare a poamelor. dintre poamele de primăvară iată câteva despre a căror putere hrănitore și vindecătoare doctorii sunt minuni.

Fragile de pădure ca și surorile lor căpșunile cultivate în grădini sunt bune mâncate înainte de masă fiindcă dau poftă de mâncare. Ele sunt adevărat leac împotriva boalelor de fiere și de apă. Foile de fragi fierțe ca ceai sunt bune împotriva anghinei și dezinteriei. Dacă fierbem planta întreagă ceaiul acesta se întrebuințează împotriva gâlbănării. Fragile sunt foarte bune și împotriva reumatismului. Se mai folosește ceaiul de fragi și pentru spălarea feței. Ele curăță pecinginea, coșii și păstrează frăgimea pielei.

Coacăzele sunt cel mai bun mijloc de lă sare pentru ceice au năcaz cu foalele și au mațe leneșe. Ele se mănăcă dimineața pe inima goală. Dacă le iai după mâncare, ajută foarte mult la mistuire. E bine să le mănănce omul după ce le-a scos sămburii. Ele sunt bune și pentru oamenii leneși, cărora le alungă toropeala.

Smeura. Despre aceasta se spune că pe vremuri era albă. Dar într'o zi Iupiter, mai marele zilelor păgâni de demult, pe când era încă copil și plângea a rugat pe Ido, fica regelui Melissos din insula Creta, să culeagă smeură, ca să-i dea să tacă. Dar glimpii smeurei a înțepat sânul Idei, din care a țâsnit sângele și a roșit pentru totdeauna smeura.

Smeura este foarte bună pentru stomacurilor slăbite, împotriva bolilor de inimă și a greții. Ea întărește inima și creierii, răcorește gura și este și un foarte bun purgativ (mijloc de mânat).

Toate aceste poame sunt și foarte scumpe totdeodată, așa că cetitorii noștri din apropierea orașelor mai cu seamă, pot face bani frumoși pe ele. Ele se pot cultiva în grădini și la câmp și sunt foarte căutate.

Cum ne putem feri de oțetirea vinurilor. Toată lumea știe că vinul se oțetește ușor, dacă e slab, dacă s'a înmulțit cu apă ori dacă nu s'a grijit bine.

De oțetirea vinului ne putem feri prin: 1) alegerea strugurilor, 2) curățenia și îngrijirea în vremea fierberii mustului, 3) să ferim butiile de oțetire, 4) curățirea și păstrarea vaselor goale, 5) înlăturarea uneltelor întrebuintate la vinuri bolnave, 6) păstrând vasele totdeauna pline și în locuri răcoroase.

Poșta gazetei.

Mai multora. — Avem la redacție o seamă de corespondențe și rapoarte despre serbări de prin sate, pe cari nu le putem publica, fiindcă sunt scrise *prea pe lung* și în grai prea domnesc. Ceice ne trimit astfel de lucruri, să țină seamă de următoarele:

1. Orice corespondență, dare de seamă, raport, să fie scrise cât mai pe scurt și cât mai limpede. Să se înșire numai faptele și numele persoanelor cari au făcut ceva vrednic de laudă pentru biserică, pentru școală, sau pentru sat, pentru binele și înaintarea poporului. Redacția va ști ca să întregască unde trebuie și cum trebuie.

2. Dările de seamă trebuie scrise și trimise cât mai repede, chiar a doua zi după serbări, producții, ca să nu se învechească.

3. Noi, ca foaie pentru popor și agricultori, publicăm bucuroși știri despre starea semănturilor, despre mersul târgurilor, prețul vitelor și al bucatelor. Acestea rapoarte să se scrie pe câte-o simplă cartă postală, scurt, la înțeles și ceteț, purtând și iscălitura celui ce le trimite.

4. Știrile despre întâmplări mărunte, ca nenorociri, furtuni, prepestenii, se scriu iarăși numai pe câte-o cartă postală. Acestea trebuie trimise cu mare grabă și scrise din văzute, iar nu numai din auzite.

5. Orice se trimite la gazetă spre publicare, trebuie scris cu cerneală și numai pe-o parte a hârtiei! Hârtia cu scrisoarea să aibă la marginea din dreapta loc alb ca de două degete, pentru îndreptările sau întregirile de lipsă în redacție.

6. Nu scrieți niciodată în limba domnească, ci păstrați graiul poporului așa cum se vorbește în comună, căruia îi dăm noi haina și găteala de lipsă (ortografia).

7. Publicăm și plângeri în foaie, dar acestea trebuie să cuprindă adevărul adevărat și le primim numai dela abonații noștri, cari le iscălesc și scriu și numărul sub care primesc foaia. Numele trimițătorului, la plângeri, nu se tipărește, dar redacția trebuie să-l cunoască.

Cei cari se vor ținea de aceste reguli, vor avea mângâierea să-și vadă tipărite știrile și rapoartele totdeauna la timp. Corespondenților harnici și isteți le trimitem gazeta în cinste.

*

Dni Vasile Duma, Odorhei. — Intre hârtiile noastre mai vechi aflăm o scrisoare, în care ne întrebați, dacă am primit suma de 200 lei abonament pe 1927? Da, banii i-am primit încă în ziua de 21 Martie și sunt conțați în toată regula. La adresa dlui Grigore Zehan, jandarm plutonier, foaia am început să-o trimitem din 1 Iulie 1927. Suntem foarte veseli de dragostea ce-o arătați față de gazeta noastră și am dori și noi din toată inima să putem pătrunde cât mai adânc, la Românii din părțile săcuiești. Deci vă rugăm să ne trimiteți adrese și noi le răspundem cu numeri de probă. Acest răspuns al nostru Vă vine atât de târziu din cauză că scrisoarea ce ne-ați trimis a rătăcit mult până să ajungă la noi.

Onor. Victor Lazar, Mureșeni. — Numerele trimise cu fășia nr. 54 le-am sistat, precum ați cerut. Ca să putem limpezi chestia cu cei 5 abonați, Vă rugăm să binevoiați a ne trimite încodată numele lor și data zilei când ne-ați trimis bani pentru dâșii. Nota din 6 Iun. privește contul celor 5 exemplare primite de DVoastră până în Iunie.

A. Mien și Dumitru Mărtari, Tolcin. — Carte cu „Viețile sfinților” durere, nu mai avem. Și nu știm să se afle nici aiurea. Cu timpul vom scoate noi o asemenea carte. Când va fi gata, veți ceti în gazetă.

Robinson. — Celea trimise în luna Mai, n'au putut intra în foaie, din lipsă de loc. Vă rugăm să ne trimiteți pe viitor lucrări mai scurte, că mai ușor ajung la rând. Locul ne este foarte măsurat. Salutări.

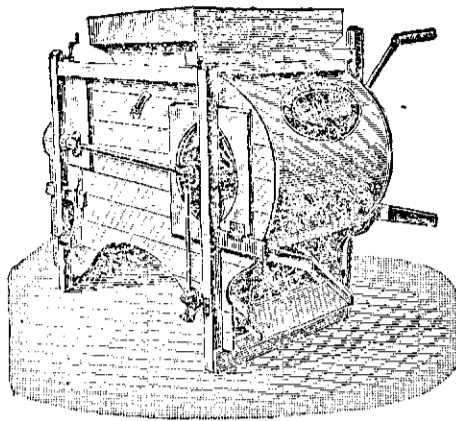
Redactor responsabil: IULIU MAIOR.

De vânzare

una șură construită nouă în lungime de 14 m. lățime 8 m. model nou, cine are voie să cumpere să se adreseze la Dl Ilie Gabrea com. Lunca jud. T. Mică. (336) 1-1

De vânzare

O mașină de imblătit, motorul 6 H. P., batoza 720 mm. se află în comuna Odverem la Iosif Căpâleanu. (335) 1-1

Batoze de treerat mici și mari

Vânturătoare

Pompe cu lanț cu debit mare

Darace de lână

și alte mașini agricole produc în calitate neîntrecută

Fabricile de mașini

A. N. D. RIEGER S. A.
SIBIU

Liste ilustrate și oferte trimitem gratuit ori-cui care se referă la acest anunț! Cereți în toate depozitele din țară:

Produsele „RIEGER”

(326) 3-4

CĂRȚI PENTRU POPOR.

Cartea este cel mai bun prieten al omului. — Ai carte, ai parte. Omului cu învățătură li curge miere din gură.

La **Librăria Seminarului din Blaj** se află de vânzare următoarele cărți scrise anume pentru cetitorii din popor:

A. LUPEANU-MELIN: În pragul vremii	6 lei	IOAN POP-CÂMPEANU: Câmpia Transilvaniei	4 lei
„ „ Copii în război	2 „	„ „ Ciupercile	4 „
„ „ Sămânța viitorului	3 „	„ „ Bacteriile folositoare	4 „
„ „ Ce este de văzut în Blaj	4 „	„ „ Dușmanii omului	5 „
„ „ Blajul istoric	10 „	„ „ Pricinuitoarii boalelor	5 „
„ „ La Piatra Libertății	10 „	SEPTIMIU POPA: Crucea Domnului	2 „
IULIU MAIOR: Adevărata fericire	6 „	TOMA COCIȘ: Povești și legende	2 „
„ „ Darul lui Dumnezeu	6 „	„ „ Toderică dragul mării	1 „
„ „ Fiți desăvârșiți	5 „	„ „ Feciorașul Moșului	2 „

Toate acestea cărți împreună costă numai **75 Lei**. Cine trimite la adresa Librăriei, cu mandat postal, **95 lei**, le primește acasă cu poșta plătită. Și va avea de cetit, lucruri frumoase și folositoare, un an de zile.

Cărțile se capătă și una câte una. Atunci, la prețul cărți se mai pune 1 leu pentru plata poștei.

Nu uitați adresa: **LIBRĂRIA SEMINARULUI, BLAJ**, județul Târnava mică.